

CUMHURİYET DÖNEMİNDE KÖY EĞİTMEN KURSLARI**VILLAGE INSTRUCTOR COURSES in the EARLY REPUBLICAN PERIOD in TURKEY***

Muhammed SARI**

Esmâ UZ***

Öz: Türkiye’de Cumhuriyet dönemi eğitim-öğretim seferberliğinin önemli bir ayağı da Köy Eğitim Kursları’dır. Okuma-yazma oranının yükseltilmesi ve eğitim-öğretim seferberliğinde kırsal-kent dengesinin sağlanabilmesi adına açılmış olan bu kurslar, 1930’lu yıllarda Türkiye’nin kalkınma noktasında köy ve köylü üzerinde etkili olan bir yapıdır. Aynı zamanda Köy Eğitim Kursları, Köy Enstitülerine de zemin hazırlayan temel birimdir. Bu bakımlardan araştırılmaya değer bir konudur. Bu araştırma ile Cumhuriyet dönemindeki eğitim boşluğunu dolduran Köy Eğitim Kursları’nın açılışı, yapısı ve işleyişinin köy okullarındaki başarı ve istikrarın sağlanmasına ayrıca o yıllarda nüfusun %80’ini oluşturan köylüye ve köy kalkınmasına katkısı değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Cumhuriyet, Eğitim, Köy, Eğitim

Abstract: ‘VillageInstructor Courses’ are considered as one of the most important pillars of the Early Republican Era in Turkey. These courses, which were specifically designed to improve the literacy rate and mobilisation of education and training systems in urban and rural areas, had a major impact on villages and villagers back in the 1930s, when the new Turkish Republic was gradually developing. Furthermore, these courses formed a prominent basis for Village Institutes, which relatively suggests that this study is worthwhile to explore in further research. The study will thus investigate into the structure and implementation of the Village Instructor Courses in the Early Republican Era in Turkeyfor how they filled the education gap of the time, helped achieve stability and success in villages and finally contributed to educating villagers who at that time comprised 80% of the population.

Keywords: Republic, Instructor, Village, Education

* Bu Makale Esmâ Uz’un Yüksek Lisans tezinden türetilmiştir.

**Doç.Dr.. Aksaray Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Sosyal Bilimler ve Türkçe Eğitimi Bölümü, E-posta: m.sari@hotmail.com

***YL Öğrencisi, Aksaray Üniversitesi.

Giriş

Bir memleketin en küçük sosyal birliği olan köy, ne başlı başına her şeyden uzak bir topluluk, ne de sadece mülki bir parça halindedir. Cumhuriyet döneminde köy, cemiyetle devletin tek yürek halinde birleştiiği bir varlık olarak düşünölmüştür. Çünkü 1930'larda Türkiye'nin her yerinin birden kalkınabilmesi için memleketin her parçasının kuvvetlerini gönüllü olarak işletmesi şarttı (Tola, Hüsnü ve Hakkı, 1935:5). Bunu başarabilmek için ise işe köyden başlamak gerekiyordu.

Cumhuriyet dönemi Türkiye'sinde en önemli sorunlardan birisi köylerin mevcut geri kalmışlık düzeyini bertaraf ederek modern ve kalkınmış bir köy oluşturma çabası idi (Sarı, 2014: 517). O devirde köy ve köylüyü, kurtarmak ve yükseltmek en büyük ölkü idi. Türkiye'de köylü gerek ziraat gerek orman gerek mera için yeterli derecede toprak bulamıyordu. Köy ve köylü bakımından Türkiye'de bir toprak meselesi vardı. Bu meseleyi vahimleştiren sebepler; XIX. asrın büyük sanayisi, harpler, bakımsızlıklar, hastalıklar, yetersiz bir mektep terbiyesi vb. idi. Çare ise; siyasette adalet, iktisatta köylüyü kapitalizmin elinden kurtarmak, bankalar ve ufak tefek ziraat sanayi kurmak, sonuç olarak köyü sevdiren bir tür mektep kurmaktı. Türkiye'de o dönemde kültür hayatının çok geri olduğunu kabul etmek gerekir. Bu geriliğin en fazla göröldüğü kısım ise köylerdi. 1927 nüfus sayımı istatistiklere göre ortaya çıkan rakamlar bu işin açık yüzünü çok iyi göstermektedir. Mesela, Türkiye'de 1927'de okuyup yazması lazım gelen 13.646.270 kişi vardı ve bunun ancak 1.111.496'sı okuyup yazma biliyordu (Mutlu, 1967: 12).

Cumhuriyet döneminde 40 binin üzerinde köy bulunmaktaydı. Buna karşılık nüfusun yaklaşık %80'i köylerde yaşamakta, geriye kalan %20'lik dilim ise şehirde ikamet ediyordu. Ülkede halkın geneli köylerde yaşamasına rağmen, bu genel durum okullaşma alanında zıt bir durum arz ediyordu (Otyam, 1934: 18). Eğitim sahasındaki bu geri kalmışlığa çare olarak ise; askerliğini bitirmiş, okur-yazar köy çocuklarını eğiterek köylülerin hem ziraat usullerini hem de okuma-yazmalarını sağlamak için, Maarif ve Ziraat Vekâletleri tarafından ortak olarak ilk defa 1936 senesinde bir "*Köy Eğitim Kursu*" açılması çalışması olmuştur (Köy Dergisi, 1939: 5-6).

Yöntem

Bu araştırmada, Cumhuriyet Dönemi'nde açılan Köy Eğitmen Kursları tarihsel gelişimleri içerisinde incelenmiş ve bu kurumlarda uygulanmış eğitim programları, program geliştirme süreçlerine göre değerlendirilmiştir. Bu amaca uygun olarak tarihsel bir araştırma yapılmıştır. Bu nedenle araştırma tarama modelinde betimsel bir araştırmadır.

Nitel bir araştırma modeli olan tarihsel durum çalışması yöntemi kullanılmıştır. Bu sayede belli bir dönemde hizmet vermiş olan Köy Eğitmen Kursları derinlemesine incelenmiştir. Ayrıca tarama yöntemi ile arşiv, kütüphane, kitap, dergi ve kurumlardan sağlanan; ilgili araştırmalar, kanun, yönetmelik ve genelgeler, raporlar ve çeşitli dokümanlar değerlendirilmiştir.

Bulgular

Bu bölümde bulgular alt başlıklar halinde sıralanmıştır.

Köy Eğitmen Kursları Düşüncesinin Kökeni

Türkiye'de köye uygun öğretmen yetiştirme düşüncesinin kökleri Meşrutiyet yıllarına kadar gitmektedir. II. Meşrutiyet döneminde ilk öğretmen okullarının yoğun çabaları sonucu Üsküp'te, Edirne'de, Manastır'da ve İstanbul'da çıkan eğitim dergilerinde, hatta Osmanlı Meclis-i Mebusan'ında köye uygun öğretmen yetiştirme fikri çeşitli şekillerde ileri sürülmüştür. Kastamonu mebusu İsmail Mahir Efendi, Meclis-i Mebusan'da 1 Temmuz 1914 yılında yaptığı konuşmada, o dönemde aşağı yukarı yetmiş adet sancak olduğunu, bu sancaklarda çiftlik olan bir yerde, bir erkeklere bir kızlara mahsus oldukça geniş yatılı ilkokullar yapılabileceğini dile getirmiştir. O sancakta kaç köy varsa hesaplanabileceğini, nerelerde mektep yapılırsa oralardan bir kız çocuğu bir de erkek çocuğu alıp mektebe koyularak, kız mektebinin dokumacılık, aşçılık, dikişçilik; erkek mekteplerinde de tamamıyla ziraat işleri uygulaması olabileceğini savunmuştur (TBMMZC, D:3, C:2, İ:1, 1330: 233; Gedikoğlu, 1971: 18). Bu dönemde köylerin ve köy okullarının çok kötü bir durumda olduğu, buraya gelecek öğretmenin özellikle, barınmasını ve geçimini temin etme noktasında sıkıntılar yaşadığından, öğretmen bulmanın da çok zor olduğu çeşitli mecmualarda dile getirilmiştir (Cemil, 1327: 193-196).

Yeni Mektep adlı dergide Ahmet Tevfik "*Darümualliminler-Çiftlik Mektepleri*" başlıklı yazısında; maarifin ilerlemesinin paraya, onun da temininin memleketin hakiki serveti olan ziraate bağlı olduğundan hareketle, Darümualliminlerin köylerde veya köylerin civarında kurulan Çiftlik Mekteplerinde açılmasını savunmuştur (Tevfik, 1328: 261-263). Meşrutiyet döneminde köylere öğretmen yetiştirme ile ilgili olarak fikir ileri sürenlerden birisi de, Manastır Darümuallimîni Müdürü Ethem Nejat'tır. İlköğretimin en önemli amacının köy hayatını medenileştirmek olduğunu savunan Ethem Nejat, yatılı köy ilkokullarının öğrenim süresinin altı yıl olmasını önermiştir. Eğitim düşünceleri özellikle Balkan felaketleri ile gelişmiş, bilgiden çok milli duygulara dayanan, gençleri canlı, güçlü, becerikli yetiştirmeye yönelik bir eğitimi savunmuştur. Beden Eğitimi, Müzik, El işleri, Tarım derslerinin önemle ele alınmasını istemiştir (Akyüz, 2010: 305; Nejat, 15 Kanun-ı Evvel 1327: 4-9; Nejat, 15 Kanun-ı Sani 1327: 33-38; Nejat, 15 Şubat 1327: 70-74). Ayrıca tarıma dayanan ve köylerin kalkınmasına katkıda bulunacak bir eğitimi savunmuştur.

Cumhuriyet kurulduğu zaman Türkiye sınırları içerisinde 20 öğretmen okulu kalmıştı. Bunların bütçeleri de özel idareler tarafından finanse edilmekteydi. Bu durumun bazı mahsurları görülmüştür. Doğal olarak özel idareler öğretmen okullarının eğitim programlarına müdahale ediyor ve kendi görüşlerini derslere sokuyorlardı. Bu sebeple zor şartlar altında eğitimin aksaklıklarına çözüm üretmek gerekiyordu (Ayas, 1948: 122). 1924 yılında Türkiye'ye Türk eğitimi üzerinde inceleme yapmak üzere Amerikalı pedagog John Dewey, davet edilmiştir. Dewey, nüfusunun %80'ini köylü olan bir ülkede, köy eğitiminin köyün iktisadi hayatı ile birleştirilmesini ve köye ayrı bir öğretmen tipinin yetiştirilmesini, yetiştirilecek öğretmenin köyün odağı olması, öğretmenin köyde birçok problemi halledebilecek seviyede yetiştirilmesini tavsiye etmiştir (Dewey, 1938: 2-7). Ancak bu tavsiyeler, ülkenin yapısını inceden inceye tetkik etmekten ziyade genel bir mahiyet arz ediyordu (Maarif Vekilliği Dergisi, 1939: 11).

Dewey 'in bu tavsiyeleri Cumhuriyetin Maarif Vekillerinden Mustafa Necati'yi etkilemiştir. 789 Sayılı Maarif Kanunu ile biri şehir için, biri köy için olmak üzere, iki tip okul oluşturulmuştur. Bunlardan birisi "*İlk Muallim Mektepleri*" diğeri "*Köy Muallim Mektepleri*"dir. Bu okullar Kayseri ve Denizli'de açılmıştır. Mustafa Necati'nin Bakanlığı döneminde 1926 sonbaharında Kayseri Zincidere köyünde bir "Köy Muallim Mektebi" açılmıştır. Bu Türk eğitim tarihinde köyler için açıldığı bilinen ilk öğretmen okuludur. Altı yıl öğretim yaptıktan sonra 1 Eylül 1932'de kapatılmıştır (Karagöz, 2005: 229). Yine

Mustafa Necati döneminde, 1927'de Denizli Erkek Muallim Mektebi, "Köy Muallim Mektebi" ne çevrilmiştir. Bu kurum da 1933'te kapatılmıştır (Akyüz, 2010: 392).

Ancak yıllar göstermiştir ki yeterli öğretmen sayısına erişilememiştir. Bunun en büyük sebebi ise yaşanmış büyük savaşlarla beraber, bütün dünyayı ve Türkiye'yi etkileyen 1929 ekonomik bunalımının getirdiği maddi imkânsızlıklardır. 1924-25 yıllarında sayıları 20 kadar olan öğretmen okullarının sayısı da 1930'lu yıllarda 11'e düşmüştür. Dolayısıyla mezun öğretmen sayısı azalmıştır. Tevhid-i Tedrisat kanunu ile de medreseler kapatılmış ve medreselerden köye yetişen öğretmen kaynağı da kurumuştur. Sonuç olarak, sayıyı artırmaktan ziyade mevcut okul sayısını korumak dahi mümkün olmamıştır. Öyle bir öğretmen yetiştirilmeliydi ki bu öğretmen devleti mali açıdan zora sokmamalı, köyden kaçmamalı ve yeni kurulan Cumhuriyet'in inkılâplarını da köye taşımalıydı (Koçer, 1973: 11-12; Resmi Ceride, 1926: 1333-1336).

Fay Kirby'e göre; Dewey'in de teklifleri içerisinde olan köye öğretmen yetiştirilmesi fikri, Türkiye'nin gerçeklerine çok uzaktı. Zira büyük bir savaştan çıkmış fakir ve yoksul bir ülkenin bütün bunları finanse etmesi imkânsızdı (Öztürk, 2007: 67). Yine Nusret Kemal de, 15 milyon bütçe ile bu işin ne derece zor olduğunu yazılılarıyla ifade etmiştir (Otyam, 1934: 81).

Dr. Alfred Kühne, John Dewey' in Türkiye'ye gelişinden bir yıl sonra 1925'te Almanya Ticaret ve Sanayi Bakanlığı müşaviri olarak Türkiye'ye geldiğinde (Hâkimiyet-i Milliye, 7 Teşrinievvel 1925: 2) hazırlamış olduğu rapora göre, ayrıca köy öğretmen okulları kurulmasına gerek olmadığını, mevcut ilk öğretmen okullarında ziraat eğitim-öğretimine fazla önem verilmesini yeterli görmüştür. Ayrıca bu eğitim teoride kalmayıp, her okulda kurulacak bir tecrübe bahçesinde uygulamalı şekilde yapılmasını istemiştir (Öztürk, 2007: 67).

1930'lu yıllarda köycülük çalışmalarıyla ilgilenen Türk ve yabancı düşünürler yeni yollar aramaya devam etmişlerdir (Cumhuriyet, 9 Eylül 1935: 4). Hıfzırahman Raşit Öymen, yüksekokulların kurulmasını ve üniversite öğrencilerinin köylere gönderilmesi gibi fikirler sunarken, Nusret Köymen de Meksika Köy Rehberleri Okulu Projesini örnek göstermiştir. Kazım Nami Duru, Lehistan ve Cezayir'deki köy öğretmeni yetiştirme projelerine benzer çalışmalar tavsiye ederken, Vedat Nedim Tör de kooperatifçilikten yararlanılmasını teklif etmiştir. Bedii Ziya Egemen, köylüyü eğitmenin Türkiye için önemini vurgulamış, Yunus Nadi de köy ilköğretiminin ilkelerini ve köy öğretmenin özelliklerini araştırmıştır (Cumhuriyet, 20 Birinciteşrin1933).

İsmail Hakkı Tonguç da 1933'te yayımladığı *“İş ve Meslek Terbiyesi”* kitabında, köy eğitiminin amacının toplumsal nitelikte insan ve ülkenin siyasal, ekonomik ve kültürel yaşamının gelişmesine katılacak *“iş adamı”* yetiştirmek olduğunu; bu amaca götürecek okulun da teorik değil, uygulama okulu olduğunu yazmıştır(Ergün, 2008: 71). İsmail Hakkı'ya göre, köy okullarında hem kitap vasıtasıyla ders verilirken, ameli şekilde de babalarının mesleğini daha ileri seviyeye taşıyacak bilgi ve beceriş kazandırılmalıdır (Hakkı, 1932: 68).

1933 yılına kadar devam eden eğitimdeki durgunluk Dr. Reşit Galip'in (1897-1934) Maarif Vekilliğine getirilmesiyle yeniden güncelleşmiştir. Dr. Reşit Galip, Ziraat ve Sağlık Vekâletleri yetkililerinin de katıldığı bir *“Köy İşleri Komisyonu”* kurmuştur. Bu komisyon, merkezlerinde köylerin kalkınması için gerekli görüşleri saptamakla görevlidir. Komisyonun en önemli çalışmalarından biri rapor hazırlanmasıdır. Hazırlanan raporda köy eğitiminde yapılacak çalışmalarda her şeyden önce, öğretmenin çok iyi yetiştirilmesi üzerinde durulmaktadır. Öğretmen hem çok iyi yetişecek hem de köyü ve köyün özelliklerini çok iyi tanıyacaktır (Karagöz, 2005: 230).

1824'ten 1934 tarihine kadar 110 yıl uğraşılmasına milyonlar harcanmasına rağmen şehirde ve köyde ilköğretim gerçekleştirilememiştir. Bu trajediden deen çok zarar gören köylü olmuştur. Hâlbuki cumhuriyetin kurucuları ilköğretimi daha ilk yıllardan itibaren yüzde yüz gerçekleştireceklerini Teşkilat-ı Esasiye Kanununa koymuş halka vaat etmişlerdi. Ayrıca Türk toplumunun diğer ileri devletler seviyesine yükseltileceği, batı medeniyetinin çağdaş seviyesine ulaşılacağı konularını bir ülkü olarak dile getirilmişti (Tonguç, 1939: 479).

Köy Eğitim Kurslarının Açılışı

1930'ların başında Türkiye'nin takriben 40.000 öğretmene ihtiyacı vardı. Türkiye, 40.000 öğretmen deyip geçilemeyecek kadar mühim bir durumla karşı karşıyaydı. O dönemde, bu öğretmenlerin sadece maaşı 50'şer liradan senede 25 milyon lira ediyordu. 40.000 öğretmeni yetiştirmek için harcanacak miktarı ekleyince çok büyük meblağlar ortaya çıkıyordu. Bu sebeple meselenin radikal bir biçimde halledilmesi düşünülüyordu(Köy Dergisi, 1939: 5).

Köylere öğretmen olarak gönderilen öğretmenlerin büyük bir kısmının, yerlerinde birkaç yıldan fazla kalmaması en büyük sorunu oluşturmuştur. Öğretmenler çocukları uygulamalı olmayan ezberci derslerle eğitmiştir. Köylü de *“okumak, yazmak pekâlâ ama bunlar bizim işimize yarar şeyler değil”* söylemine girmiştir. Bu yüzden

köyler ilk tahsilden yararlanamamıştır (Us, 1937: 138). Diğer bir sorun ise; öğretmen okullarından mezun olan öğretmenlerin, şehirde yetiştiği için köye gelmek istememesi, gelenlerin ise geri dönerek, kendine şehirde bir iş bulması ve köye fayda sağlamaması olmuştur. Bu şartları sağlayan öğretmen tipinin nasıl yetiştirilmesi gerektiği düşünülürken 1934'te Cumhurbaşkanlığı Muhafız Alay Komutanı olan İsmail Hakkı Tekçe'nin bir denemesi Atatürk'e ilham olmuştur (Koçer, 1973: 13).

Tekçe, muhafız alayında bulunan erlere okuma-yazma öğretmiş, erlerden çavuş olanların da okuma yazmayı, gittiklerinde köylülerine öğretmesini tavsiye etmiştir. Bu uygulamanın da etkisiyle Türk Ordu Teşkilatı, 1928 yılında harf inkılabından 1936 yılına kadar geçen kısa süre içinde okuma yazma problemini %90 oranında çözmüştür. Başarılı bir çalışma olunca da askerliklerini çavuş olarak yapmış köylülerden yararlanmayı teklif etmiştir. Bu denemeden ilham alan Atatürk, dönemin Maarif Vekili Saffet Arıkan'a: *"Ben köy öğretmeni problemini hallettim, askerde bulunan çavuşlar alınıp, Tarım ve Eğitim Bakanlıklarınca yetiştirilip de "eğitmen" adıyla kendi köyelerine tayin edersek bu eğitmenler kendi köyelerinde kendi tarla, bağ ve bahçeleriyle meşgul olurlar. Böylece geçimlerinin bir miktarını işleyecekleri topraktan temin ederler, bir miktar da devlet verir, böylece bu problemi devlete fazla yük olmadan halletmek mümkün olur."* (Koçer, 1973: 13).Diyerek köydeki eğitim-öğretim problemini çözme yönünde farklı bir öneri getirmiştir.

11.6.1935 tarihinde Kültür Bakanlığı'na getirilen Saffet Arıkan (1888-1947), ilköğretim davasını kökten halletmek için çalışmalara başlayarak o zamanki İlköğretim Genel Müdürlüğü'ne bir rapor hazırlatmıştır. Bu rapor 1935 yılı sonlarına doğru Saffet Arıkan'a sunulmuştur. Raporda ilköğretimin durumu açıklanmış, köyler sınıflandırılarak köylerin ve köy çocuklarının özellikleri belirtilmiş, alınması gereken tedbirler sıralanmıştır. Rapora göre: *"1933-1934 senesi okullardan alınan en son istatistiklere göre mecburi okuma çağında bulunan çocukların şehir ve kasabalarda yaklaşık olarak %75'i beş senelik, buna karşılık köylerde %25'i üç senelik okullarda okutulabilmektedir."*(Cicioğlu, 1982: 41). Sorumlu ve ilgililerin o günkü düşünceleri ile dönemin sosyo-ekonomik ve eğitim durumunu belirtmek açısından rapor önem taşımaktadır. Bundan sonra Maarif Vekâleti memurları Ankara'nın Çubuk, Ayaş, Polatlı, Afyon'un Aziziye, Erzincan'ın Kelkit, Tercan, Pasinler kazaları ile Eskişehir, Kars, Kırklareli ve Edirne civarında köy eğitmeni seçmeye başlamışlardı. Kursların 1

Nisan 1937’de faaliyete geçmesi planlanıyordu. Buna göre Trakya’da 100, Eskişehir’de 200 ve Erzincan’da 100 eğitimci ders görecekti (Ulus, 6 Mart 1937: 2).

Kültür Bakanı Saffet Arıkan, Atatürk’ün ilhamıyla 1936’da, Eskişehir’de deneme mahiyetinde, *Çifteler Köy Eğitim Kursu*’nu açmıştır. Kurs Çifteler sahası içinde, Mahmudiye Bucağı ilkokul binasında açılmıştır (Ülkü, 1936: 267). Kursun burada açılma nedeni Çifteler Çiftliği harasının araçlarından ve oradaki tarım elemanlarından yararlanmaktır (Tonguç, 1947, akt. Şahin, 1994). Bu okula alınacak öğretmen adayları için kaynak ise Tekçe’nin dediği gibi orduydum. Çünkü askerlik çağına girdikleri için orduya gelen her genç burada okuyup yazma öğreniyor, ordudan her sene seksen bin kişi terhis ediliyor, bunların içinde en aşağı yedi-sekiz bin çavuş ve onbaşı vardı ki bunların çoğu köy gençleriydi. Şu halde orduda çavuş ve onbaşı derecesine yükselmiş, okuma-yazma öğrenmiş gençlere beş-altı ay gibi kısa bir zaman içinde bir taraftan köy eğitimci bilgisi verilebilirdi, diğer taraftan öğretmensiz olan köylere öğretmen yetiştirilebilirdi (Us, 1937: 137).

Maarif Vekâleti ile Ziraat Vekâletinin birlikte düzenledikleri, kültür ve ziraat derslerinden oluşan 6-8 aylık bu kurslara, askerliğini yapmış, okur-yazar, biraz matematik bilen köy gençleri alınıyordu. Başlangıçta bir deneme mahiyetinde açılan bu kurslar olumlu sonuçlar verince, bu çalışmalarını düzene koymak ve yasal dayanağa kavuşturmak amacıyla, 1937’de Köy Eğitimcileri Kanunu çıkarıldı (Duman ve Karagöz, 2016: 4-5).

Temeli yapıcılık ve yaratıcılık olan Köy Eğitimci kurslarıyla köy öğretmen okulları arasında pedagojik bakımdan bir fark yoktu (Baltacıoğlu, 1939: 10). Kurs yalnız dört buçuk ay sürmüştür. Bunu ilk okutma müfettişlerinden Elbistanlı Emin idare etmiştir. Emin, Gazi Enstitüsünden yetişmiş, İngilizceyi kendi kendine iyice öğrenmiş, halk eğitiminde ihtisas yapmış, kitaplar yazmış idealist bir eğitimciydi. Kendi de bir çiftçi ailesinden yetişmiş, köy insanına her bakımdan yakındı (Yalman, 1937: 142). Bununla birlikte bu uygulamanın bazı mahzurları olduğu için eleştirilere maruz kalmıştır.

Eğitimci kurslarına eleştiriler *Öğretmen Sesi* dergisinde yerini almıştı. İyi eğitimci ve öğretmen yetiştirmek gereğinin birçok eğitim elemanının bile kavramadığı yazıyordu. Buna karşın Celal Bayar’ın bu vaziyeti idrak etmiş bulunmakla eğitim meselelerinde etkili bakış açısını ispat ettiği ancak bu işin çavuşlarla başılabileceğini kabul etmenin safdillik olacağı belirtiliyordu. *“Doğru düzgün okuma-yazması bile olmayan bir vatandaşa, eğitimci sıfatını vermek ve onu milletin tarih ve rejimini*

öğretecek hayatta daha ileri adımları bakımından ilk bilgiyi verecek bir müessesenin başına getirmeye nasıl izin verilebilirdi?”(Öğretmen Sesi, 1937: 132) görüşü o dönemde yankı bulmuştu. Köy Eğitim Kursu fikrine en çok yöneltilen ve düşündürülen eleştiri ise “Çavuştan köy öğretmeni olur mu?” (Şahin,1994, s. 56) sorusu olmuştur.

Köy Eğitim Kurslarının İşleyişi

İlk olarak, Kayseri, Yozgat, Çorum ve Eskişehir köylerine ilk okutma müfettişleri gönderilmiştir (Ülkü, 1936: 266). Bunların eline birer fiş verilmiş, köylerde okuma-yazma bilen, kafası iyi işleyen, askerliklerini başarıyla bitirmiş olan kişileri seçme yoluna gidilmişti. Böylece 250 köylü genç toplanıp Ankara’ya getirilmiş, bunların arasından sağlık ve kabiliyet bakımından 84 kişi ayrılmıştır (Yalman, 1937: 142).

Bu köylerden toplanan askerliklerini çavuş olarak yapmış 84 genç, o sırada yedek subay olarak askerliğini yapan İlköğretim Müfettişi Mehmet Emin Soysal’ın idaresinde, Çifteler Harasında Mahmudiye’deki iki ilkokul binasında sekiz aylık bir Eğitim Kursu’na alınmıştı (Ergün, 2008: 73; Şahin, 1994: 54). Bununla birlikte köylerde yapılacak yeni işler için oralarda çalışacak öğretmenlerin şu vasıfları taşımaları gerekiyordu (TBMM Arşivi,1/862: 3238; TBMMZC, D: V, C: XIX, İ: II, 1937: 2-3; Gedikoğlu, 1949: 154-155)

1. Eğitim adayı köy hayatını bütünüyle yaşayarak bilmiş olmalı ve köye bağlanmış bulunmalıdır.
2. Yaş, bilgi, görüş, anlayış bakımlarından köyde yapacağı işler dolayısıyla karşılaşacağı güçlükleri yenebilecek durumda olmalı, gücü her bakımdan köy işlerini başarabilmeye yetmelidir.
3. Köye sade fakat ileri bir hayat sokabilmek için bıkmadan çalışabilmelidir.
4. Köyün zorunlu eğitim yaşındaki çocuklarıyla, yetişkin gençlerine okuma-yazma, hesap, yurt-yaşama bilgilerini pedagojik programlara göre öğretebilecek seviyede olmalıdır.
5. Köyde özellikle eğitim ve tarım işleri gibi genel hayat seviyesini yükseltecek işler bakımından devleti temsil edebilecek seviyede olmalı, bu bakımdan köylüye rehberlik edebilmelidir.
6. Köyün kaderi ile kendi kaderinin ve bunlarla devletin kaderinin birbirine bağlı olduğunu bilerek çalışmalıdır.

Bu vasıflar göz önünde tutulmak suretiyle kurs 84 adayla işe başlamış olup bu 84 er, 8-10 kişilik gruplara ayrılarak, her gruba birer genel bilgi öğretmeni ve çeşitli ziraat öğretmenleri verilmiştir. Her grubun başında öğretmen okulu mezunu, köylerde başarıyla öğretmenlik eden birer öğretmenle birer ziraat okulu mezunu, ziraat memuru vardır. Bunlardan başka ayrıca farklı branşlarda uzman öğretmenler de yer almışlardır. Kursun bir Müdürü, eğitim öğretim işlerini yürüten bir eğitim şefi vardır (Ülkü, 1936: 266; Gedikoğlu, 1949: 137). Bunların dönem dönem değişmekle birlikte bazen 12 aylık (BCA,30.18.1.2/ 77.64.8) bazen 7 aylık (BCA,30.18.1.2/ 79.88.10) süreçlerle öğretmen, müfettiş ve işçilerin kadro tasdikleri yapılmıştır (BCA, 30.18.1.2/ 82.24.12; BCA,30.18.1.2/ 83.34.5; BCA,30.18.1.2/ 87.56.1). 1938 yılında da bu kadroların tasdiki Bakanlar Kurulu tarafından onaylanmıştır (BCA,30.18.1.2/ 85.103.11).

Tablo 1

Köy Eğitim Kurslarının Tatbik Edilecek Kadrosu (TBMMZC,D: VI, C: 2, İ: F, 1939: 25)

Memuriyet Ünvan	Adet	Lira	Hizmet Süresi	Tutarı
Direktör	10	75	6	4.500
İlköğretim müfettişi	32*	60	6	11.520
Öğretmen	202	50	6	60.600
Atölye öğretmeni	5	60	5	1.500
İnşaat Mütahhassısı	1	175	12	2.100
İnşaat Öğretmeni	15	100	5	7.500
Hesap memuru	10	60	6	3.600
Ambar ve ayniyat işçisi	10	60	6	3.600
Daktilo	4**	60	12	2.800
Doktor	1	100	5	500
Doktor	3	75	5	1.125
Doktor	4	50	5	1.000
Hasta bakıcı	10	40	5	2.000
Aşçı	10	75	5	3.750
Aşçı Yamağı	10	15	5	750
Şoför	2	100	5	1000
Şoför	2	75	5	750
Arabacı	10	30	5	1.500

* Müfettişlerden ikisi merkezde kurs işlerinde çalıştırılacaktır.

** Daktilolardan ikisi merkezde kurs işlerinde çalıştırılacaktır.

Gruplar her sabah kursun büyük otobüsü ile çayır biçmek, ot balyası yapmak, pullukla tarla sürmek, ağıllarda atçılık veya koyunculuk dersi görmek üzere işyerlerine dağıtılmaktadır. Uygulamalı dersler; işin icabına göre birkaç saat devam ettikten sonra tarlada, çayırda, ağılda, makine başında yapılmıştır. Derelerin kenarlarındaki söğüt ağaçlarının altına toplanarak okuma-yazma, hesap, yurt yaşama bilgisi derslerine devam edilmiştir. Adaylara 4,5 ay içinde ziraat işlerinin her çeşidi yaptırılmıştır. Ayrıca, Ankara İnşaat Usta Okulu öğretmen ve öğrencileri tarafından inşaat işleri de öğretilmiştir (Ülkü, 1936: 266). Böylece eğitmenler vasıtasıyla köylerin sosyal, kültürel, sağlık ve tarım alanlarında canlandırılması sağlanmış oluyordu (Ulus, 24 Mart 1937: 2). Burada bizzat mimarlık ve işçilik yaparak adaylar üç ayrı tipte köy okulu inşa etmişlerdir (Ülkü, 1936: 266):

1. Bir dersaneli, temelleri taş, duvarları kerpiç, üstü yerli kiremitle örtülü, öğretmen evi bulunan bir köy okulu binası
2. Üç dersaneli, temelleri taş, duvarları tuğla, üstü Eskişehir kiremidi örtülü ikinci bir bina; bu bina yalnız gündüz talebelere olan ve nüfusları bini bulan köyler için okul binası örneğidir.
3. İki dersaneli, bodrum katında mutfak, çamaşırhane, yemekhane vardır. Ve betondur. Zemin katta iki dersane vardır. Çatı arası katı yemekhanedir. Bu bina pansiyonlu talebesi bulunacak bir bölge köy okulu tipidir. Öğretmen adayı çavuşlar bu binaların her nevi inşaat işlerinde grup halinde çalıştırılmaktadırlar.

1930'lar Türkiye'sinde deneme safhasında olan bu kursu planlayacak belli bir birim yoktu. Ülke yeni bir yönetim anlayışına ayak uydurmaya ve yenilikleri tanımaya çalışıyordu. Köy Eğitmen Kursu tamamen doğal, ezberci zihniyetten uzak, yeni bir fikir idi. Dolayısıyla kursun uzmanlar tarafından hazırlanmış bir programı, kurs kitapları, bir yönetim tarzı vs. yoktu. Kursun akışı ve çıkan sorunların çözümü kursa katılan yönetici ve öğretmenlerce hemen orada kararlaştırılıyordu. Hatta kursun resmi bir adı bile yoktu. Çeşitli kaynaklarda "Köy Kalkınma Kursu", "Asker Muallim Kursu", "Çavuş Kursu", "Köy Terbiyecileri Kursu" gibi adlandırmalar yapılmıştı (Ergün, 2008: 73-74).

1936'da açılan Eskişehir Çifteler Harasında Mahmudiye Çiftliğindeki Eğitmen Kursunun (TBMM Arşivi, 1/862: 3238) dersleri; Türkçe, Yurt-Yaşama, Tarih gibi genel bilgi derslerinden, tarla ziraatı, ziraat aletleri, tohum ve yem nebatları, hayvancılık, sebze ve meyvecilik, sütçülük ve süt mamulâtı, arıcılık, tavukçuluk, böcekçilik ve ziraat

sanatlarından ibarettir. Bunlardan başka adaylar inşaat işlerinde de çalıştırılmakta, duvarcılık ve marangozluk bilgisi ile becerileri de verilmiştir (Gedikoğlu, 1949: 137). Böylece ezbercilikten çok pratik bilgi edindirilmiştir. Kursun günlük ve haftalık programı; bakanlık tarafından değil; günlük, haftalık, iş ve ihtiyaca göre, öğretmenlerin gösterdiği gelişimlere göre kursu idare edenler ve öğretmenler tarafından tespit edilerek çok esnek bir çalışma programı uygulanmıştır (Gedikoğlu, 1949: 138). Buradaki kursiyerler Çifteler Çiftliği bölgesindeki köy ilkokulları binalarından, ders araç ve gereçlerinden yararlanabileceklerdi (BCA, 30.10.143.25.15).

Kursun 4-4,5 ay devam eden çalışmalarına son vermeden ve öğretmen adaylarını köylere göndermeden önce adaylar Ankara Gazi Çiftliğindeki ilkokulda kontrol edildiler. Onlara bu işin kurucusu Kültür Bakanı Saffet Arıkan ve bazı ileri gelenlerin önünde dersler verildi (Gedikoğlu, 1949: 151). Ankara'nın Etimesgut Köyünde bir ilkokul sınıfında Kültür Bakanı Saffet Arıkan, İç işleri bakanı Şükrü Kaya ve Sağlık Bakanı Refik Saydam ve diğer birçok mebuslar, öğretmenin verdiği dersi dinlemişlerdir. Bu şekilde bu adayların öğrenci okutup okutamayacakları yoklama edilmiştir.

Öğretmenlerin köylerde uygulayacağı köy öğretmenleri müfredat taslağı hazırlanmıştır. Program taslağındaki haftalık çalışma çizelgesinde okuma-yazma, yurt-yaşama bilgisi, tarım işlerine ait her üç yıla ayrılan zaman gösterilmektedir (Gedikoğlu, 1949: 166). Bu programda ek olarak gezici başöğretmenlerin de her yıl ve her dersten işleyeceği konular ayrılmış ve madde halinde gösterilmiştir (TBMM Arşivi, 1/862: 862). Ayrıca önemli bir gelişme olarak öğretmenlerin, köy okullarında öğretecekleri bilgileri, yaptıracakları işleri detaylı şekilde saptayan ve o evrede çok da faydası görülen birinci, ikinci ve üçüncü yıl kitapları hazırlanmıştır (Gedikoğlu, 1949: 173). Bir, iki ve Üçüncü yıl kitapları, Eğitimli köy okulları, müfredat programı taslağına ve öğretim kılavuzlarına göre yazılmış olan üç yıla ait kitaplardır, gerek konuları ve içerikleri gerekse ifade, resim ve yazılışları bakımından öğretmen yetiştirme teşkilatında başarı ile halledilen işlerden biridir. Kitaplar Türkçe, matematik, yurt ve yaşama derslerine ait program ve kılavuzların saptadığı konuları içine almıştır. Kılavuzların, öğretmenlerin başarılı olmalarında büyük payı olmuştur.

25 Mayıs 1938 tarihli meclis oturumunda, Kültür Bakanı Saffet Arıkan'ın verdiği bilgiye göre; nüfusları 400 den az olan köyler için 1936 senesinde açılmış olan öğretmen kursu denemesi başarılı bitmiştir. Bu sayede 600 küsur öğretmen yetişmiştir. Trakya'da, Eskişehir'de, Erzincan'da ve Kars da açılan kurslardan yetişenler büyük yaşta erkek

ve kadınları okutma faaliyetleri hariç olmak üzere yaklaşık 18–19 bin çocuk okutmuşlardır (TBMMZC, D: V, C: XXV, İ: III, 1938: 221). Gerçekten de bu eğitimler köylerde cumhuriyetin ilerlemesini, medenî kanun, vergi kanunları ve kişinin hak ve sorumluluklarını öğretmek konusunda çok faydalı olmuştur.

1938 senesinde bu kurslara ilaveten Kayseri, Malatya, Kastamonu, Manisa ve İzmir’de olmak üzere 5 kurs daha açılarak kurs sayısı 11’i bulmuş ve kurslara 1.500 eğitimci aday alınmıştır. 1939’da da Antalya, Adana, Samsun ve Trabzon olmak üzere 4 kurs daha açarak eğitimci sayısını 3.000’e çıkarmak düşünülmüştür (Köy Dergisi, 1939: 6).

Köy Eğitimci Kanunu’nun Çıkarılması ve Kursların Çoğaltılması

1936’da açılan, takdire değer teşebbüs diye anılan köy eğitimci kurslarının kanunlaşması uzun sürmemiştir. Türkiye’nin köy durumlarını, öğreticiye olan ihtiyaçlarını, mevcut ekonomik bünye ve şartlarını gösteren, Büyük Millet Meclisine sunulan layiha 3238 sayılı ile 11.06.1937’de “Köy Eğitimci Kanunu” adını almıştır (TBMM Arşivi, 1/862: 3238; Gedikoğlu, 1949: 152). Köy Eğitimci Kanunu toplamda sekiz maddeden oluşmaktadır (TBMMZC, D: V, C: XIX, İ: 2, 1937: 213; TBMM Arşivi, 1/862: 3238).

Birinci madde; nüfusları öğretmen gönderilmesine elverişli olmayan köylerin öğretim ve eğitim işlerini görmek, Ziraat işlerinin fenni bir şekilde yapılması için köylere rehberlik etmek üzere köy eğitimci istihdam edilmesini içererek köy eğitimcinin ödevini belirtmektedir.

İkinci madde; köy eğitimcilerinin Maarif ve Ziraat vekillikleri tarafından; ziraat işleri yaptırılmaya elverişli okul veya çiftliklerde açılan kurslarda yetiştirilmesini ayrıca eğitimci yetiştirme kurslarının masraflarının Maarif ve Ziraat vekillikleri bütçelerinden ödeneceğini bildirerek köy eğitimcinin ne şekilde yetiştirileceğini göstermektedir.

Üçüncü maddede; Maarif vekilliğince seçilecek ve mezun olarak kurslara vazife görmek üzere gönderilecek ilköğretim müfettişleriyle ilkokul öğretmenleri bu kurslarda buldukları müddetçe müktesep hakları olan maaşlarını ve makam ücretlerini tam olarak alırlar. İfadesi ile kurslarda ve kurs sonrası yine iş başında olan eğitimci yetiştirmek görevinde olan ilkokul öğretmenleri ile ilköğretim müfettişlerinin maaşlarını ne şekilde alacaklarını göstermektedir.

Dördüncü maddede; Eğitimci bulunan köylerden lüzumu kadar birleştirilerek bir bölge teşkil edileceği, her bölgeye gezici bir başöğretmen veya öğretmen tayin olunacağı ve bunların köy eğitimciyi yetiştirme kurslarına katılmış ilköğretim öğretmenlerinden seçileceği yer almaktadır. Gezici öğretmen veya başöğretmenlerin kazanılmış hakları olan maaş ve makam ücretleri mensup oldukları özel idare bütçelerinden ödeneceğini, bunların gezmeleri için harcırah olarak bölge merkezi haricinde görevde geçirecekleri her gün için 100 kuruşu geçmemek üzere Maarif Vekilliğince tayin edilecek miktarda Maarif Vekilliği bütçesinden tediye yapılacağı belirtilmiştir. Kurslarda ve kurslardan sonra iş başında da eğitimciyi yetiştirmek vazifesini görece ilköğretim öğretmenleriyle ilköğretim müfettişlerinin yol paralarını nereden alacaklarını göstermektedir.

Beşinci madde; eğitimcilere verilecek aylık ücreti ve ziraat vasıtalarını bildirmektedir. Köy eğitimcilerine İcra Vekilleri Heyetince onaylı kadrolarda tespit edilecek miktar üzerinden ve Maarif Vekilliği bütçesine gerekli vilayetlere yardım tahsisatından ilgili vilayetlerce aylık ücret; Ziraat Vekilliği bütçesinden de bedava tohum, fidan, damızlık ve ziraat aletleri gibi vesait verilir, şeklinde açıklama barındırmaktadır.

Altıncı madde de bunlardan başka işlerin ne suretle yapılacağını saptayacak bir talimatname hazırlanacağını göstermektedir. Köy eğitimcilerinin kurslara alınmaları, yetiştirilme tarzları, köylerdeki ödevleri, beşinci maddede yazılı vesaiti icabında köylü lehine nasıl kullanacakları, işlerinin takip ve teftişi Maarif ve Ziraat vekilliklerince müştereken kararlaştırılacağını bildirir.

Yedinci madde, Köy Eğitimci Kanunu'nun yayım tarihinden itibaren geçerli olduğunu yazmaktadır. Sekizinci madde ise, bu kanunun hükümlerini icra etmeye Dâhiliye, Maarif, Maliye ve Ziraat vekillerinin görevli olduğunu yani sorumlu bakanlıkları bildirmektedir.

Kabul edilmiş olan bu kanunla birlikte Maarif Vekâleti 1936 ve 1937 senelerinde çeşitli yerlerde açmış olduğu kurslara, 1939 yılı Nisandan itibaren yenilerini ilave etmiştir. Böylece kurs sayısı 15 ve kursa devam eden eğitimci sayısı da 2000'i bulmuştur. Kursların vaziyetini gösterir liste ise aşağıdadır (Köy Dergisi, 1939: 3-5).

Tablo 2

1939'da Açılan 15 Eğitim Kursunun Bölgeleri

Kurs Bölgesi	Kurslara Aday Gönderilecek vilayetler	Aday Sayısı	Toplam
I. Adana (Karşıyaka ve Güneşli köy yatılı okulları)	1.Adana	50	100
	2.Gaziantep	25	
	3.Mersin	25	
II. Isparta (Gönen pansiyonlu okulu)	1.Denizli	25	100
	2.Burdur	25	
	3.Antalya	25	
	4.Isparta	25	
III. Erzincan (ziraat okulu)	1.Erzincan	30	130
	2.Erzurum	25	
	3.Gümüşhane	25	
	4.Sivas	50	
IV. Eskişehir (Hamidiye)	1.Ankara	80	110
	2.Kütahya	30	
V. Eskişehir (Mahmudiye)	1.Afyon	25	100
	2.Eskişehir	25	
	3.Konya	50	
VI. İzmir (Kızılçullu)	1.Aydın	30	100
	2.İzmir	40	
	3.Muğla	30	
VII. Kars (Cılavuz)	1.Ağrı	30	130
	2.Çorum	50	
	3.Kars	50	
VIII. Kastamonu (Gölköyü)	1.Çankırı	20	200
	2.Çorum	50	
	3.Kastamonu	60	
	4.Sinop	50	
	5.Zonguldak	20	
IX. Kayseri (Pazarören)	1.Kayseri	60	200
	2.Kırşehir	40	
	3.Niğde	40	
	4.Yozgat	60	
X. Kırklareli (Alpullu)	1.Çanakkale	40	170
	2.Edirne	40	
	3.Kırklareli	40	
	4.Tekirdağ	50	
XI. Kocaeli (Arifiye)	1.Bilecik	30	200
	2.Bolu	60	
	3.Bursa	60	
	4.Kocaeli	50	
XII. Malatya (Akçadağ)	1.Diyarbakır	25	160
	2.Elazığ	15	
	3.Malatya	40	
	4.Maraş	40	
	5.Tunceli	10	

	6.Urfa	30	
XIII. Manisa (Horozköy)	1.Balıkesir	60	200
	2.Manisa	40	
XIV. Samsun (Kavza Kamlık)	1.Amasya	25	100
	2.Samsun	50	
	3.Tokat	25	
XV. Trabzon (Vakfıkebir-Beşikdüzü)	1.Giresun	25	
	2.Ordu	25	100
	3.Rize	25	
	4.Trabzon	25	

Eğitmen Kurslarındaki öğrenci sayısı hızlı bir şekilde artmıştır. 1936'da deneme kursu öğrenci sayısı 79 iken, 1937'de 650, 1938'de 1.500, 1939'da 2000'e ulaşmıştır (Yücer, 2010: 48).

Köy Eğitim Kursu'nda Kadın Eğitim Yetiştirme İşi

Cumhuriyet dönemi kadın eğitimindeki gelişim ve değişimlere bakıldığında, temellerinin Tazimatla birlikte dile getirilen ancak II. Meşrutiyet döneminde uygulama alanı bulan çalışmalar görülmektedir. II. Meşrutiyet dönemiyle birlikte ifade özgürlüğü çeşitli fikirlerin ortaya çıkmasını sağlamış özellikle kadınların, kadın eğitiminde çok sayıda yazılar yazmasına imkân vermiştir.

Özellikle ilk yazılara bakıldığında kadınların iyi bir anne, iyi bir eş olması üzerinde durulmuş daha sonra bunun nasıl olacağını kızların ve kadınların iyi bir eğitimden geçmesiyle mümkün olacağı kanaati uyanmıştır (Karagöz ve Şanal, 2015: 686). Bunlardan birisi olan Belkıs İclal, kadın eğitimine yeni bir boyut getirerek çiftçi kadınların eğitiminin önemine değinerek bu eğitimin nasıl verilmesi gerektiği konusunda yabancı ülkelerdeki uygulamaları aktararak fikirler ileri sürmüştür (Karagöz, 2014: 392). Belkıs İclal'e göre, hanımlarımız terbiye edilir ise erkekler iki kat daha iyi terbiye olur. Kadınlar, girişimci gençler yetiştirme fikrini benimsemediklerinden memleketin ihtiyacı olan çiftliklere, ticarethanelere kavuşmakta gecikmiştir. II. Meşrutiyet dönemi kadın yazarlar tarafından kadın eğitiminin niteliği, şekli ve kadın eğitiminden beklenen amaçların dile getirildiği görülmüştür. Meşrutiyetten devralınan eğitim, cumhuriyet döneminde bilhassa sorunlarını öğretmenler açısından göstermiştir.

Cumhuriyetin kuruluşunda öğretmen sayısı, 1.081'i kadın, 9.021'i erkek olmak üzere 10.102 idi. Bunlardan öğretmenlik eğitimi almış olanların sayısı; 378'i kadın, 2.356'sı erkek olmak üzere 2.734'tü. Geriye kalan 7.368 öğretmenden 1.357'si ilköğrenim mezunu, 711'i doğrudan medreseden ayrılmış, 152'si muntazam bir tahsil görmemiş, 2.107'si öğretmenlik ehliyeti taşımayan kişilerdi (Akyüz, 1994: 329; Aydın

ve Tekiroğlu, 2013: 543). 1930'larda kadın eğitmen yetiştirme içine, Kùltür Bakanlığı İlköğretim Genel Müdürlüđünün 253 sayılı 8.01.1938 genelgesinde yazılı bulunan esaslara uyularak deneme mahiyetinde Kızılçullu Köy Eğitmen Kursu'nda girişilmiştir.

Kursa 15-35 yaşlarında köylü kadın ve kızlardan 15-20 kişi alınılarak işe başlanmıştır. İlk yıl alınacakların İzmir civarında Kızılçullu Köy Eğitmen Kursu'ndaki eğitmen adaylarının anneleri, eşleri, kızları, abla ve kardeşleri olması uygun bulunmuştur. Bunların arasında 3 veya 5 sınıflı ilkokul mezunları olduğu gibi okula az devam eden, okuma-yazmayı şöyle böyle söken ve hatta bilmeyenler bile vardı. Okuma yazma durumları göz önüne alınarak gruplar oluşturulmuştur. Türkçe ve hesap derslerinde grupların seviyelerine göre esnek bir çalışma programı uygulanmıştır. Böylece köy eğitmeni kadını yetiştirmeye çalışılmış fakat bunların vazifesi köyde eğitmen gibi çocuk okutmak değil, eve dair işleri köy kadınlarına öğretmek olmuştur (Cumhuriyet, 7 Eylül 1937: 3; Cumhuriyet, 21 Birinciteşrin 1938: 5; Cumhuriyet, 28 şubat 1937:4). Kursta yetiştirilip köylere gönderilen kadın eğitmenler, köylerde erkek öğretmenlerde olduğu gibi, öğrenci yetiştirmekten ziyade, köy kızlarını toplayıp dikiş, biçki, nakış alanlarında verimli olmuşlardır. Köylere giderlerken hükümetin verdiği dikiş makinaları durmadan çalışmış, birçok köyde başarılı sergilere kadar iş ilerletilmiştir.

Kadın eğitmenlere başta ev idaresi, çocuk bakımı, sağlık bilgisi, dikiş, biçki, nakış gibi ders ve işlerin pratik yollardan gidilerek iş içinde öğretilmesi ve bu işlerle ilgili olarak okuma-yazma, hesap öğrenme faaliyetlerine de yer verilmiştir (Gedikoğlu, 1949: 177). Genel bilgi alanında kadın eğitmenlere verilmek istenen bilgi Türkçe, Hesap ve Kadın Eğitmenlik Bilgisi altında toplanmıştır. Bunların yıllara göre dağılımı ise şu şekildedir (Yücer, 2010: 54):

Tablo 3

Köy Eğitmeni Yetiştirme Kurslarının Yıllara Göre Dershane, Öğretmen Öğrenci Sayısı ve Kurs Giderleri

Öğretim Yılı	Dershane Sayısı	Öğretmen Sayısı		Öğrenci Sayısı		Gider
		Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	
1935-1936	1	20	-	84	-	10.574
1936-1937	5	110	-	484	-	129.872
1937-1938	11	222	4	1341	29	280.832

1938-1939	14	243	-	1830	-	383.102
1939-1940	15	229	-	1657	1	218.597
1940-1941	16	182	-	1312	-	191.265
1941-1942	7	67	-	532	-	113.942
1942-1943	19	154	-	1016	2	292.015

Tabloda görüldüğü gibi Köy Eğitmeni Yetiştirme Kursları'nda kadın öğretmen ve öğrenci sayısı erkeklere oranla yok denecek kadar azdır. Ancak bir başlangıç olması bakımından, bunun sayılarının zamanla yükseldiği hesaba katılınca önemli bir adım olduğu görülür.

Buldukları bölgedeki köy enstitüsüne bağlı olarak eğitim vermekte olan köy eğitmen kursları, 1946 yılı sonrasında, bir takım düzenlemelere tabi olmuştur. Bu düzenlemeler, sonunda köy eğitmen kurslarının kapatılmasına kadar gitmiştir. 15 Nisan 1947 tarihinde açılan 12. dönem Eğitmen Kursu, köylere eğitmen yetiştirmek için açılmış olan eğitmen kurslarının sonuncusu olmuştur. Bu tarihten sonra, bir daha eğitmen kursu açılmamıştır(Erdem, 2008: 187-200).

Köy Eğitmen Kurslarından Köy Enstitüsüne Geçiş

İlk defa 1936'da deneme mahiyetinde Eskişehir Çifteler Çiftliğinde açılan, 1937'de "3238 sayılı Köy Eğitmenleri Kanunu" ile sistemleştirilen ve hızla yaygınlaştırılan eğitmen kursları, gerek dönemin öğretmen yetiştirme politikasında gerekse kısa zamanda teşkilatlanması bakımından adı kurs olmakla birlikte birer örgün eğitim kurumu gibi çalışmıştır. Bu uygulamanın başarılı olması üzerine kursların sayısı artırılmış, eğitmenlere toprak, tohumluk ve tarım araç-gereci de verilerek buldukları bölgede tarımsal çalışmalara öncülük etmeleri sağlanmıştır.

Eğitmen Kursları, 1936–1948 yılları arasında Türkiye'de küçük nüfuslu köylerin eğitim sorununu çözmek amacıyla, dönemin yönetici ve eğitimcileri tarafından yürürlüğe konulan ve uygulanan bir faaliyet özelliği taşımaktadır. Köy enstitüleri açılıncaya kadar yürütülen eğitmen kurslarında 30'u bayan, toplam 8.675 eğitmen yetiştirilmiş, bu eğitmenler aracılığı ile 1 milyon 600 bin köy çocuğu öğrenim görme imkânı elde etmiştir. Eğitmen Kursları, köylünün kültürel, ekonomik ve siyasal açıdan güçlenmesinde başarılı bir süreç geçirmiştir.

17-29 Temmuz 1939 Birinci Maarif (Eğitim) Şûrası'nda ele alınan köy öğretmenleri konusu her yönüyle tartışılmaya açılmıştır. Köylünün eğitiminde köylüye yalnızca okuma-yazma öğreten bir öğretmenin yeterli olmayacağı, köy öğretmeni yetiştirecek kurumların çok yönlü eleman yetiştirmesi gerektiğine karar verilerek, yeni açılacak kurumlara "Köy Enstitüsü" adının verilmesi uygun bulunmuştur. Eğitim Kurulları üç yıllık deneme sonunda 17 Nisan 1940 Hasan Ali Yücel döneminde, 3803 sayılı kanunla bu defa "Köy Enstitüsü" olarak açılmıştır. 1941'de, 4274 sayılı yasa ile de, köylerde çalışacak sağlık memuru ve ebelerin bu okullarda yetiştirilmelerine karar verilmiştir. Bu şekilde daha geniş yelpazede, tek çatı altında, çok yönlü bir eğitim politikası güdülmek istendiği söylenebilir.

Mevcut Köy Enstitülerinin çoğu, daha önce açılan Eğitim Kurullarının buldukları yerlerde kurulmuşlardır. Bunula birlikte, Tarım Bakanlığı'nın kurslara verebildiği alet ve malzeme, kursların ve enstitülerin döner sermayelerine devredilmiş ve bundan sonra da Tarım Bakanlığı'nın kurslarla ilgisini, öğretmen ve işçi kadrosunu kesmiş, alet ve malzeme vermemiştir. Böylece Eğitim Kurullarının idaresi, Enstitü idarelerine devredilmiştir. Eğitim kurullarının Köy Enstitülerine devrinden sonra kursların idare durumları üzerinde değişiklikler olmuştur. Enstitü müdürü aynı zamanda kurs müdürü haline gelmiştir. Mühür ve başlıklarda "(...) Köy Enstitü ve Eğitim Kursu Müdürlüğü" yazılmaya başlanılmıştır.

21 Temmuz 1946 tarihli ilk çok partili seçimin ardından ise eğitimli köy projesinden büyük ölçüde vazgeçilmiş olduğu söylenebilir. Bakanlar Kurulu'nun, eğitim kurullarından artırım sağlanması yönündeki kararı, bir genelge ile valiliklere bildirilmiştir. Bu genelge ile kendiliklerinden görevlerinden ayrılmak isteyenlerle, ilköğretim müfettişlerinin verdikleri raporlara göre başarı durumlarının düşük olduğu saptanmış eğitimcilerden, bakanlıkça belirlenen sayıda eğitmenin görevine son verilmesi, başarılı olmalarına rağmen bir öğretmenle idaresi mümkün olan köylerde çalışan eğitimcilerden, başka köylerde çalışmak istemeyenlerin görevine son verilmesi, işlerinden ayrılan eğitimcilerin yerine eskiden ayrılıp tekrar hizmete girmek isteyen eğitimcilerin atanmaması istenmiştir. 14 Temmuz 1948 tarihli bu genelge ile köy enstitülerinde açılan köy öğretmen kurslarından mezun eğitimciler arasında, bir ayıklama yapılarak, eğitimci sayısı azaltılmıştır.

Köylerden aldığı desteği, uyguladığı çeşitli siyasal, ekonomik politikalarıyla kaybetmeye başlayan CHP, çok partili siyasal hayat içerisinde kendini yeniden

konumlandırmak, tek parti döneminin zedelenmiş imajını dimağlardan kazımak istemektedir. Köy Eğitim Kurşları da, Köy Enstitüleri ile birlikte bu yeni imaj yaratma hareketinden nasibini almıştır.

Sonuç

1930'ların Türkiye'sinde nüfusunun yüzde sekseninin yaşadığı köylerde okul sayısı yok denilecek kadar azdır. Bu okullara kentlerden bulunup gönderilen az sayıda öğretmen de, köylerde tutunamamakta ve başarılı olamamaktadır. Köy insanının eğitim gereksinimi sadece okuryazarlıkla sınırlı değildir; bulaşıcı hastalıklarla savaşmamakta, üretimini ilkel yöntemlerle yapmaktadır. Ulusal Bağımsızlık Savaşı'nın ağır yükünü çeken köylüler, demokrasiyi yaşatacak cumhuriyet yurttaşı niteliğine kavuşmamıştır. Ayrıca 1930-1940 yılları arasında köye hizmet götürmek çok zordur. Cumhuriyetle birlikte girişilen köye hizmet çabaları ya köylünün beklentilerine uymadığı ya da uygulanamadığı için yarım kalmıştır. Atatürk ve arkadaşlarının cumhuriyet düşüncelerinde, köy ve köylüye özel bir önem verilmiş ve kalkınmanın köyden başlaması gereği üzerinde durulmuştur.

İlk olarak askerliğini yapmış okuryazar gençlerden seçtiği bir grubu, "eğitmen" sanıyla köylerde "geçici öğretmen" olarak görevlendirmek amacıyla, 1936 yılında Eskişehir'in Çifteler Çiftliği'nde dört aylık bir kurs açmıştır. Bu kursları tamamlayarak Ankara köylerinde görevlendirilen ilk 84 öğretmen son derece başarılı olmuş ve öğretmen kursları kısa süre içinde ülkenin başka yerlerinde de açılarak çoğaltılmıştır. Eğitim adayları, açılacak Köy Enstitülerinin ilk binalarını da yapmışlardır.

İlk uygulamadan olumlu sonuç alınınca, 11 Haziran 1937'de çıkartılan "Köy Eğitim Kurşları Kanunu" ile eğitimliğe yasal işlerlik kazandırılmıştır. Uygulama yeni eğitim kurşları ile desteklenmiştir. Köy eğitimleri, nüfusu öğretmen göndermeye uygun olmayan köylerin çocuklarını okutmuş, ziraat işlerinin tekniğe uygun biçimde yapılması için köylüye çok az bir maaşla rehberlik etmişlerdir. Eğitim Kurşları, köylünün aydınlatılması, ekonomik kalkınma, modern tarım ve hayvancılık uygulaması ve kadın eğitiminde olumlu etkileri olmuştur, okuma yazma oranının arttırılmasına da katkı sağlamıştır.

Köy Eğitim Kurşları 1930'larda büyük bir yol kat etmiş ve 1940'lara gelindiğinde her kesimin takdirini kazanmıştır, eğitimlerin çok faydaları görülmüştür.

Eğitmen kursları, 1948 yılına kadar her yıl açılmış ve on yılda toplam 8675 eğitmen yetiştirilmiştir. Eğitmenli okulların kuruluşunun onuncu yılında bu okullardaki öğrenci sayıları ise 135.604'ü erkek, 78.220'si kız olmak üzere toplam 213.824'ü bulmuştur.

Bu kurumlar bazı eksiklerine rağmen Türk eğitimine önemli katkılarda bulunmuşlardır. Onların sayesinde, çoğunun nüfusu 150'den az olan ıssız köylerde 6.598 ilkokul açılmıştır. Eğitmenler buralarda yaşayan köylüye sadece okuma yazma öğretmekle kalmamış, aynı zamanda sosyo-ekonomik hayatlarına da katkıda bulunmuşlardır.

Kaynakça

Ahmet Tefik (1328).Darulmualliminler çiftlik mektepleri. *Yeni Mektep*, S. 9. Kanun-ı Sani.

Akyüz, Y. (1994). *Türk eğitim tarihi (Başlangıçtan 1993'e)*. İstanbul: Kültür Koleji Yayını.

Akyüz, Y. (2010). *Türk eğitim tarihi (M.Ö. 1000-M.S. 2010)*. Ankara: Pegem A.

Ankara'da ilkokullar için yeni binalar yapılıyor (24 Mart 1937). *Ulus*.

Ayas, N. (1948). *Türkiye Cumhuriyeti Milli Eğitimi; kuruluşlar ve tarihçeler*, Ankara: MEB.

Aydın, M.,Tekiroğlu, M. (2013). 1934 İzmir tedrisat müfettişleri kongresi: görüşler, sorunlar ve öneriler. *Belgi*, S. 5, Kış.

Baltacıoğlu, İ. H. (1939). Eğitmen ve pedagojide Türk'e doğru. *Yeni Adam*, S. 237, 13 Temmuz.

Başbakanlık Cumhuriyet Arşivi, 30.10.143.25.15. 5.8.1936.

Başbakanlık Cumhuriyet Arşivi, 30.18.1.2/ 77.64.8. 6.7.1937.

Başbakanlık Cumhuriyet Arşivi, 30.18.1.2/ 79.88.10. 2.11.1937.

Başbakanlık Cumhuriyet Arşivi, 30.18.1.2/ 82.24.12. 1.4.1938.

Başbakanlık Cumhuriyet Arşivi, 30.18.1.2/ 83.34.5. 21.4.1938.

Başbakanlık Cumhuriyet Arşivi, 30.18.1.2/ 85.103.11. 15.12.1938.

Başbakanlık Cumhuriyet Arşivi, 30.18.1.2/ 87.56.1. 14.6.1939.

Cicioğlu, H. (1982). *Türkiye Cumhuriyetinde ilk ve orta öğretim (Tarihi Gelişim)*. Ankara: Ankara Üniversitesi Dil Ve Tarih-Coğrafya Fakültesi.

Dewey J. (1938). *Türkiye maarifi hakkında rapor*. İstanbul: Devlet Basımevi.

Duman, T. & Karagöz, S. (2016). An evaluation of Turkish teacher education system compared to other models in different countries. *International Journal of Educational Research Review (IJERE)*. Volume 1- Issue 1.

Erdem, Ç. (2008). Cumhuriyet yönetiminin 1930'lu yıllarda köyde ve köylülükte "dönüşüm"ü gerçekleştirme isteğinin bir aracı olarak "köy eğitmen kursları". *Gazi Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, C. 10, S. 3, s. 187-200.

Ergün, M. (2008). *Öğretmen yetiştirme tarihimizde köy eğitmeni yetiştirme kursları, öğretmen okullarının 160. Yılı*. Ankara: Seviye.

Ethem Nejat (1327). Bedeles yeni mektebi. *Yeni Fikir*, S.2, 15 Kanun-ı Sani.

Ethem Nejat (1327). Terbiyeyi bedeniye nasıl ehemmiyet veriyorlar: bizde, Avrupa'da. *Yeni Fikir*, 15 Şubat.

Ethem Nejat (1327). Yeni mektepler. *Yeni Fikir*, S.1, 15 Kanun-ı Evvel.

Gedikoğlu, Ş. (1949). *Niçin eğitmen kursları ve köy enstitüleri?* Ankara.

Gedikoğlu, Ş. (1971). *Evreleri, getirdikleri ve yankılarıyla köy enstitüleri*. Ankara: İş Matbaası.

Geray, C. (1962). Köy kalkınmasıyla ilgili bazı meseleler. *İdare Dergisi*, Yıl: 32, S. 274, Ocak-Şubat.

Geray, C. (1966). Köy kalkınmasıyla ilgili bazı düşünceler. *Köylünün Sesi*, Yıl:1, S.5, Eylül.

İlköğretim sahasında radikal hamleler (8 Nisan1939). *Köy Dergisi*, S.6.

İsmail Hakkı (1932). *Terbiye*. İstanbul: Suhulet.

İzmir'deki Köy Muallim Mektebi (21 Birinciteşrin 1938). *Cumhuriyet*.

Kapluhan, E. (2012). Atatürk dönemi eğitim seferberliği ve köy enstitüleri. *Marmara Coğrafya Dergisi* Sayı: 26, Temmuz - 2012, s. 172-194.

- Karagöz, S. & Şanal, M. (2015). İkinci Meşrutiyet Dönemi kadın gözüyle kadın eğitimi. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, Cilt: 8 Sayı: 39, Ağustos.
- Karagöz, S. (2005). *Kayseri zincidere köy muallim mektebi (1926 -1932)'nin Türkiye'de öğretmen yetiştirme tarihi içindeki yeri (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi)*. Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kayseri.
- Karagöz, S. (2014). *İkinci Meşrutiyetten Harf İnkılâbına kadar süreli yayınlarda yer alan eğitim görüşleri ve Cumhuriyet eğitimine yansımaları (1908-1928) (Yayımlanmamış Doktora Tezi)*. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Koçer, H. A. (1973). Eğitim reformları açısından öğretmen yetiştirme problemi. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, C. 6, S. 1.
- Koçer, H. A. (1973). Türkiye'de köy eğitim ve öğretimi. *Ankara Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, VI/1-4.
- Köy Eğitimi (1 Nisan 1939). *Köy Dergisi*, S. 5.
- Köy Eğitim Kurslarının Sayıları Çoğaltıldı (1 Nisan 1939). *Köy Dergisi*, S.5.
- Köy Maarifini Takviye İçin Geniş Tedbirler (7 Eylül 1937). *Cumhuriyet*.
- Köy Muallimi Yetiştirecek Mektep (28 Şubat 1937). *Cumhuriyet*.
- Köy Öğretmeni İçin Yeni Bir Vazife Formülü Lazımdır (9 Eylül 1935). *Cumhuriyet*.
- Köy Öğretmeni Ve Eğitimci Yetiştirme İşleri (1936). *Ülkü*, VIII/6.
- Köyler İçin Eğitimci Seçiliyor (6 Mart 1937). *Ulus*.
- Kültür Siyasetimizin Parlak Bir İfadesi (1 Birincikanun 1937). *Öğretmen Sesi*, S. 59.
- Meclis-i Mebusan Zabıt Ceridesi*(1330). Devre: 3, Cilt: 2, İçtima.1, Ankara.
- Meslek Mektepleri Mütahhasısı Geldi (7 Teşrinievvel 1925). *Hâkimiyet-i Milliye*.
- Mutlu, N. (1967). *Köy ve köylü sorunu*. Ankara: Başbakanlık Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı.
- Otyam, N. K. (1934). *Halkçılık ve köycülük*. Ankara: Tarık Edip.
- Öztürk, C. (2007). *Atatürk devri öğretmen yetiştirme politikası*. Ankara: Türk Tarih Kurumu.

Resmi Ceride (3 Nisan 1926). S. 388.

Sabri Cemil (1327). Köy mektepleri köy muallimleri. *Yeni Mektep*, S. 7, Teşrin-i Sani.

Sarı, M. (2014). 442 sayılı köy kanunu çerçevesinde cumhuriyet dönemi köye yönelik çalışmalar. *Tarih Okulu Dergisi*, Eylül 2014, Yıl:7, S. XIX.

Şahin, M. (1994). Türkiye'de köye öğretmen yetiştirme model, öneriler, uygulamaları ve değerlendirmeler. *Çağdaş Türkiye Tarihi Araştırmaları Dergisi*, C.2, S.4-5.

Şanal, M. (2010). Kayseri-Pazarörenköy eğitim kursu. *International Journal of SocialScience*, Volume: 3 Issue 1, Summer 2010, s. 23-27.

TBMM Zabıt Ceridesi (1939). Devre: VI, Cilt: 2, İçtima: F, TBMM Matbaası, Ankara.

TBMM Zabıt Ceridesi(1937). Devre: V, Cilt: XIX, İçtima: II, TBMM Matbaası, Ankara.

TBMM Zabıt Ceridesi(1938). Devre: V, Cilt: XXV, İçtima: III, TBMM Matbaası, Ankara.

Tola, T., (1935). *Köycülüğümüzün esasları*. İstanbul: Sebat.

Tonguç, İ. H. (1939). *Canlandırılacak köy*. İstanbul: Remzi.

Türk Köylerini Yükseltmek İçin (20 Birinciteşrin 1933). *Cumhuriyet*.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Arşivi (Esas Kayıt Nr: 1/862, Nr: 3238).

Türkiye Büyük Millet Meclisi Arşivi (Esas Kayıt Nr: 1/862, Nr: 862).

Türkiye'de Teknik Öğretim I (1939). *Maarif Vekilliği Dergisi*, S. 21-2, Şubat.

Us, A. (1937). Bize nasıl köy öğretmeni lazım? *Kültür Bakanlığı Dergisi*, S. 20-21.

Us, A. (1937). Mühim bir derdimiz. *Kültür Bakanlığı Dergisi*, S. 20-21.

Yalman, A. E. (1937). Köye ışık taşıyacak köylüler. *Kültür Bakanlığı Dergisi*, S. 20-21.

Yücer, N. (2010). *Cumhuriyet Dönemi'nde Köye Öğretmen Yetiştiren Kurumlar Ve Eğitim Programlarının Değerlendirilmesi* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Extended Summary

Purpose

This study aims to investigate the contribution of the opening, form and function of Village Educators Courses that filled the gap in education in Republic era on the success and stability in village schools and the development of village.

With this aim, the study tried to find answers the questions: the reasons for making reneovation in educational policies since constitutional monarchy, the reasons for opening KöyEğitmenKursları (centers for trainig teachers working in villages), accptancecreteria for these training centres, structures of these centers and whether these centes were successfull in education villagers and help development of the villages or not.

Method

Village Educators Courses that were opened up in Republic era were examined in their historical development and the curricula applied in them were evaluated according to curriculum development process. Appropriate to this aim, a historical research was carried out. So, this study is an explanatory study employing the survey method.

The study employs a historical case study model, which is qualitative. Documentary analysis was also used densely as the study is a historical research. Related research, law, regulations and circular notes, reports and other documents were examined through survey method.

By the help of the collected data, the following issues tried to be expained: running system of the Courses, effect on education during the Republic history, their contribution to educational goals, their places in rural development and rural folk that constituted 80% of the total population

Results

The number of schools at villages in 1930s when 80% of the population lived there were little if any. The little number of teachers sent to these schools from towns

neither could get accustomed to the villages nor succeed. The needs of the villagers were more than literacy; they could not fight against epidemic diseases and produced with primitive methods. Villagers who were weighed down by the National Independence War could not reach the level of the republican citizen quality that would sustain the democracy. Besides, it was very difficult to bring service to the villages. The efforts to serve the villages were left half-finished because they were either inappropriate to the villagers' expectations or inapplicable. The village and villagers held a big importance in Atatürk's and his friends' republic ideas and the development was supposed to start from the village.

In 1936, firstly, a four-month course was started in Çifteler Farm in Eskişehir in order to send a group of young people who had completed their military service to the villages as educators. First 84 educators who completed these courses and were taken into service in the villages of Ankara reached a big success and educator courses were opened up in many other places of the country soon. The prospective educators also built the first buildings of the Village Institutes.

Due to positive results from the first application, a legal base was formed for the educators through Village Educators Law introduced in 11th June 1938. It was supported by new courses for the educators. Village educators taught the children of the villages whose population was not big enough to send teachers and guided the villagers to farm in an appropriate way with a minimum salary. Educator courses provided a big contribution to enlightening the villagers, economic development, modern farming and animal breeding and women education.

Villager Educator Courses covered a big distance in 1930s and praised by many in 1940s; educators graduating from these courses contributed much. The courses were opened every year until 1948 and a total of 8.675 educators were trained in them. On the other hand, the number of students in the 10th year of the establishment of the schools in which village educators were employed were 213.824 of which 135.604 male and 78.220 female.

Despite some deficiencies, these institutions made an important contribution to Turkish education system. Thanks to them, a total of 6.598 primary schools were started in isolated villages most of whose population was under 150. The educators not only taught literacy to but also contributed to the socio-economic life of the villagers.

The courses that were under the control of Köy Enstitüsü (Village Institute) in that area rearranged after 1946. After these arrangement activities, there were closed and they continued as a part of special course in Village Institute. Up to 1948, these special course students gradually mixed other students and village trainer system disappeared. 12th term students were the last students graduated from this system in 1947.